

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jitky Denemarkové a soudců Mgr. Patricie Adamičkové a Mgr. Pavla Freiberta ve věci

žalobkyně: **Letecká amatérská asociace České republiky**, IČO 48137481
sídlem Ke Kablu 289/7, 102 00 Praha 10 – Dolní Měcholupy
zastoupená advokátem Mgr. Jaroslavem Zemanem
sídlem Masarykovo náměstí 225, 256 01 Benešov

proti
žalované: **DHL Global Forwarding (CZ) s.r.o.**, IČO: 27112161
sídlem Na Strži 1702/65, 140 00 Praha 4 – Nusle
zastoupená advokátkou Mgr. Danou Burdovou
sídlem Slezská 874/36, 120 00 Praha 2

o zaplacení 295.038,92 Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 6. října 2020, č. j. 11 C 223/2019-105,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje**.
- II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované na nákladech odvolacího řízení částku 23.716 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky Mgr. Dany Burdové.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, již se žalobkyně domáhala vůči žalované zaplacení částky 295.038,92 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 9,5 % ročně z této

Shodu s prvopisem potvrzuje J.H.

částky od 14. 10. 2018 do zaplacení (výrok I.), a uložil žalobkyni povinnost k náhradě nákladů řízení žalované ve výši 77.258,50 Kč (výrok II.).

2. Rozhodl tak o žalobě, již se žalobkyně domáhala vůči žalované zaplacení shora uvedené částky s tím, že mezi účastníky byla uzavřena smlouva o přepravě věci (leteckého vybavení závodního týmu motorových paraglidistů) z České republiky do Bangkoku v Thajsku na závody Mistrovství světa v motorovém paraglidingu konaného ve dnech 1. 5. – 5. 5. 2018, přičemž pro účast reprezentantů na závodech bylo vybavení přepravované žalovanou nezbytné. To bylo žalované sděleno již v počátku jednání o přepravě, od počátku tak bylo zřejmé, že jakékoli pozdější doručení vybavení na místo dodání v Bangkoku je pro žalobkyni zcela bez významu a zpožděním dojde ke zmaření účasti reprezentantů v závodech. Bylo sjednáno, že nakládka bude realizována dne 5. 3. 2018 a vybavení bude do místa určení dodáno do 23. 4. 2018. Žalobkyně byla ze strany žalované ujišťována, že zboží bude řádně doručeno, následně však zjistila, že žalovaná ztratila přehled o přepravě zboží a kontejner nebyl během přepravy v Singapuru naložen na loď, která jej měla dopravit do cílové destinace. Žalobkyně i nadále upozorňovala žalovanou na nutnost včasného doručení do místa určení, žalovaná proto navrhla náhradní řešení spočívající v nákladní kamionové přepravě s tím, že však není možné zajistit dopravu ve sjednaném termínu, nýbrž s mírným zpožděním do 28. – 29. 4. 2018; z hlediska žalobkyně šlo o nejzazší možný termín, který by umožnil alespoň účast reprezentačního týmu v závodech od 1. 5. 2018; o tom byla žalovaná informována. Další informace o průběhu přepravy, které žalovaná poskytovala žalobkyni, však byly nepravdivé a vybavení bylo doručeno až 3. 5. 2018, tedy v samotném závěru závodů, čímž došlo k úplnému zmaření účasti reprezentačního týmu na mistrovství světa. Za přepravu žalovaná vyúčtovala (a žalobkyně zaplatila) částku celkem 295.038,92 Kč. S ohledem na okolnosti věci je žalobkyně přesvědčena, že se jednalo o tzv. fixní závazek ve smyslu ustanovení § 1980 o. z., tj. předmětný závazek počátkem prodlení dlužníka (pokud vybavení nebylo dodáno do 29. 4. 2018) zanikl. Plnění přijaté žalovanou od žalobkyně je tak plněním z právního důvodu, který odpadl, resp. plněním bez právního důvodu, žalobkyně se proto domáhá vrácení tato vzniklého bezdůvodného obohacení, jež jí nebylo ze strany žalované vydáno ani přes opakované výzvy. Příslušenstvím žalované pohledávky je zákonný úrok z prodlení, žádaný žalobkyní od 14. 10. 2018 v návaznosti na výzvu k plnění, jež přivedla splatnost předmětné pohledávky.
3. Žalovaná s podanou žalobou nesouhlasila a navrhovala její zamítnutí s tím, že mezi účastníky nebyla uzavřena smlouva o přepravě, nýbrž smlouva zasílatelská podle ustanovení § 2471 a násl. o. z.; předmětem smluvního vztahu tak nebyla přeprava věci, nýbrž pouze obstarání přepravy. Toto plyne již z nabídky žalované, jejíž akceptací došlo k uzavření smlouvy. Závazek žalované vůči žalobkyni byl proto splněn již obstaráním přepravy (uzavřením příslušných přepravních smluv). Nadto se nemůže jednat o fixní závazek, neboť žalovaná od počátku jak telefonicky, tak e-mailem opakovaně upozorňovala žalobkyni, že termíny nejsou garantované, vždy byly označeny jako „předpokládané“. Žalobkyně však přesto ve spolupráci se žalovanou pokračovala; z čehož lze jen obtížně dovozovat, že žalobkyně nemá na případném opožděním plnění zájem; naopak, v reakci na e-mail žalované ze dne 25. 4. 2018 výslovně uvedla, že je pro ni důležité doručit vybavení na místo určení případně i s určitým zpožděním.
4. Po skutkové stránce měl soud prvního stupně po provedeném dokazování za zjištěné, že žalovaná jako právnická osoba podnikající mj. v oboru zasílatelství předložila žalobkyni dne 1. 2. 2018 nabídku přepravy, aktualizovanou dne 27. 2. 2018, a to na základě e-mailové poptávky žalobkyně, která požadovala kontejnerovou přepravu vybavení pro reprezentaci Svazu motorového paraglidingu na mistrovství světa v Thajsku v termínu od 27. 4. 2018 do 6. 5. 2018, s termínem doručení na místo do 23. 4. 2018. V této nabídce žalovaná uvedla orientační časy doby doručení zásilky, uvedla, že nabízí obstarání přepravy do Bangkoku s omezenou platností nabídky, že přistavení kontejneru je závislé na volnosti kontejneru a místu na lodi a že dopravcem je obvykle Danmar Lines; v nabídce dále odkázala na Všeobecné zasílatelské podmínky Svazu spedice a logistiky ČR a ustanovení občanského zákoníku o zasílatelství. Dle těchto obchodních podmínek

žalovaná neodpovídá za lhůty nakládky a vykládky ani za pořadí při odeslání zásilky a její odpovědnost vylučují okolnosti, které nastaly nezávisle na její vůli a které jí bránily ve splnění povinnosti; zároveň jak žalovaná, tak žalobkyně byly oprávněny od smlouvy odstoupit, pokud nebylo možné na nich spravedlivě požadovat, aby ve vztahu setrvaly. Žalobkyně byla upozorněna na rizika lodní přepravy, trvala však na této přepravě, neboť kompletní vybavení nebylo možné do místa závodů přepravit jinak a z orientačních časů přepravy měla za to, že by vše mělo být na místě včas; osoba jednající za žalobkyni neměla s lodní přepravou žádné zkušenosti. V námořní přepravě nelze termín doručení garantovat a je nutno vždy počítat s 10- až 14denním zpožděním. Obstarání přepravy z letiště v Příbyslavi s místem vykládky v Donmueangu v Thajsku nakonec žalobkyně u žalované dne 28. 2. 2018 objednala, následně žalovaná potvrdila žalobkyni nakládku dne 7. 3. 2018 a den odplutí 16. 3. 2018, dopravcem byla společnost Danmar Lines. Dne 23. 4. 2018 zástupce žalobkyně na místě v Thajsku zjistil, že vybavení není doručeno, jelikož je dosud na cestě do Singapuru, u žalované proto byla doprava reklamována, účastníci jednali o jiném způsobu přepravy tak, aby vybavení bylo nejpozději dne 29. 4. 2018 již proclené na místě závodů. Takto byla domluvena kamionová přeprava ze Singapuru, náklad však byl zadržen na thajských hranicích a propuštěn až dne 2. 5. 2018; vybavení dorazilo na místo určení dne 3. 5. 2018, kdy již nebylo možné se závodů zúčastnit. Žalobkyně uhradila žalované za zajištění přepravy do místa závodů a zpět do České republiky celkovou částku 295.038,92 Kč. Žalobkyně vyzvala dopisem ze dne 12. 10. 2018 žalovanou k vrácení této částky jako bezdůvodného obohacení, ta však tento požadavek odmítla.

5. Po právní stránce soud prvního stupně hodnotil věc tak, že mezi účastníky byla uzavřena smlouva zasílatelská podle ustanovení § 2471 a násl. o. z., a to zejména na základě obsahu nabídek žalované, včetně odkazu na Všeobecné zasílatelské podmínky i označení konkrétního obvyklého dopravce, dále z toho, že žalovaná má v živnostenském rejstříku zapsán obor činnosti zasílatelství (a nikoli přeprava), že odkazovala na dané všeobecné podmínky i v e-mailech svých zaměstnanců a že žalobkyni, resp. jejímu zástupci zaslala jízdní řády lodní dopravy. Pokud jde o povahu sjednaného závazku jakožto závazku fixního ve smyslu ustanovení § 1980 o. z., neplatí tato jeho povaha sama o sobě z (obecné) povahy zasílatelské smlouvy. Fixní povaha závazku by tak musela být výslovně ujednána, to však zjištěno nebylo. Žalobkyně sice opakovaně zdůrazňovala, že potřebuje dopravit zásilku na místo určení do 23. 4. 2018 (a následně nejpozději do 29. 4. 2018), žalovaná však naproti tomu žalobkyni upozorňovala, že termín doručení nelze garantovat a datum dodání je pouze předpokládané. Žalobkyně za těchto podmínek s uzavřením smlouvy souhlasila a obstarání přepravy u žalované objednala, neboť neměla jinou možnost, jak vybavení na místo závodů v daném čase dopravit. Závazek tedy nelze považovat za fixní, nemohlo proto ani dojít k jeho zániku podle ustanovení § 1980 odst. 1, 2 o. z.; ve skutečnosti došlo k zániku závazku již dříve, a to splněním povinnosti žalované obstarat pro žalobkyni nejvhodnější přepravu dle jejích pokynů a zájmů. Pokud tak žalovaná učinila (to bylo prokázáno), přičemž k opožděnému doručení zásilky došlo v důsledku žalovanou neovlivnitelných okolností (nejprve zdržení lodi a následně po změně závazku zadržení nákladu na thajských hranicích), splnila svůj závazek; ten proto nemohl zaniknout v důsledku žalobkyní tvrzené fixní povahy. Na straně žalované pak ani nemohlo vzniknout žalobkyní tvrzené bezdůvodné obohacení, a její nárok tedy není důvodný.
6. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky navzájem soud prvního stupně rozhodl podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. a s ohledem na úspěch ve věci samé přiznal právo na náhradu žalované; výši náhrady určil soud prvního stupně součtem odměny a náhrady hotových výdajů advokáta v souvislosti s celkem 7 úkony právní služby podle příslušných ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“), jakož i 21% DPH z těchto částek.
7. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně odvolání, v němž namítá, že soud prvního stupně zatížil řízení procesními vadami, akceptoval nesprávná skutková zjištění, nevypořádal se se všemi provedenými důkazy a tvrzeními žalobce a věc nesprávně posoudil i po právní stránce. Konkrétně žalobkyně soudu prvního stupně vytýká, že jí neposkytl poučení podle ustanovení § 118a o. s. ř.,

ačkoli k tomu byl povinen, pokud dospěl k přesvědčení, že otázku právní povahy uzavřené smlouvy je možno posoudit jinak, než jak uváděla žalobkyně; napadené rozhodnutí bylo pro žalobkyni z tohoto důvodu nepředvídatelné. Pokud soud prvního stupně dospěl k závěru, že úmyslem žalované mělo být od počátku uzavření smlouvy zasílatelské, což žalovaná musela při přiměřené opatrnosti předpokládat, vytýká mu žalobkyně, že se nevypořádal s důkazy svědčícími o opaku a v jeho rozhodnutí absentuje argumentace o shodě v představách obou smluvních stran při uzavírání předmětné smlouvy. Zejména se soud prvního stupně nezabýval úmyslem žalobkyně. Pokud jde o nabídku žalované, ta nesměřovala k uzavření zasílatelské smlouvy, neboť šlo o „cenovou nabídku na importní přepravu FCL“, odkazy na Všeobecné zasílatelské podmínky a ustanovení o zasílatelské smlouvě jsou pouze demonstrativní (uvedeny slovem „zejména“); naproti tomu informace, že platnými právními předpisy České republiky se řídí také „provedení přepravy“, svědčí o tom, že i sama žalovaná připouštěla uzavření přepravní smlouvy. V souvislosti s odkazem na Všeobecné zasílatelské podmínky žalobkyně uvedla, že neměla možnost se s nimi seznámit, nebyly jí zaslány a poznámka pod podpisem zástupců žalované není z tohoto pohledu dostačující. Žalobkyně na nabídku žalované reagovala standardním formulářem žalované, jehož obsahem je objednávka přepravy (nikoli obstarání přepravy či zaslání). Žalobkyně zdůraznila také pozici sebe jako spolku vykonávajícího svou činnost za účelem provozování zájmové aktivity (letectví), oproti pozici žalované coby dominantní společnosti na trhu mezinárodní přepravy, působící na běžného pozorovatele vlastními vozidly i letadly v barvách DHL. Žalovaná i na svých internetových stránkách nabízí přepravu (a nikoli její obstarání), k tomu žalobkyně navrhla důkaz výtiskem těchto stránek. O sjednání přepravní smlouvy svědčí i následná fakturace „přepravních nákladů“ ve faktuře č. 42800009, jakož i pozdější komunikace samotné žalované (kupř. e-mail J. K. z 9. 7. 2018, dopis žalované ze dne 22. 10. 2018). Pokud za těchto okolností žalovaná následně argumentuje uzavřením zasílatelské smlouvy v úmyslu zprostit se své odpovědnosti, jde o zneužití práva na úkor slabší strany. V té souvislosti žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2012, sp. zn. 31 Cdo 488/2010. Nelze přitom bez dalšího argumentovat živnostenským oprávněním žalované, neboť to nebylo žalobkyni známo. Ani při uzavření přepravní smlouvy není vyloučena přeprava na lodi či jiném dopravním prostředku ve vlastnictví třetí osoby, naopak je to zcela běžné; není proto zřejmé, co soud prvního stupně dovozoval ze zaslání jízdních řádů lodní dopravy. Za nesprávné považuje žalobkyně též posouzení soudu prvního stupně týkající se fixní povahy závazku. Žalobkyně zdůraznila, že předmětem přepravy byly věci potřebné pro reprezentaci na mistrovství světa konaném ve dnech 1. 5. – 5. 5. 2018, bylo tedy nezbytně nutné dopravit je na místo určení včas, jinak byla účast na mistrovství znemožněna; žalovaná o tom byla od počátku informována. Povahu závazku jako fixního nelze vyloučit s odkazem na e-mailovou komunikaci účastníků následující po 23. 4. 2018, neboť pokud v ní žalobkyně hovoří o důležitosti dopravení nákladu případně i „s opožděním“, je tím míněno opoždění oproti termínu 23. 4. 2018. Účast některých reprezentantů v závodech pak byla umožněna zapůjčením náhradního vybavení. I pokud by však byla uzavřena zasílatelská smlouva, měl se soud prvního stupně zabývat otázkou, zda žalovaná řádně splnila své povinnosti z takové smlouvy. Z interní komunikace žalované je zjevné, že si byla vědoma skutečnosti, že přepravu nelze v uvedeném termínu stihnout, žalobkyni však tato informace předána nebyla, přitom s ohledem na další okolnosti mohla naopak usuzovat, že zásilka bude na místě včas. Nedává ostatně smysl, aby žalobkyně objednávala přepravu, o níž by jí bylo řečeno, že zásilka nebude doručena včas. O opaku nesvědčí zmínka o možnosti potopení lodi, neboť tu jde o zcela mimořádnou a nepředvídatelnou okolnost. Žalovaná za těchto okolností přijala objednávku, o které dle komunikace svých zaměstnanců věděla, že ji nemůže splnit, což však žalobkyni nesdělila, přičemž ta se z jí dostupných údajů mohla oprávněně domnívat, že tu naopak je dostatečná rezerva pro včasné dodání. Žalobkyně proto navrhla změnu napadeného rozsudku tak, že podané žalobě bude zcela vyhověno.

8. Žalovaná ve svém vyjádření k podanému odvolání nesouhlasila s argumentací žalobkyně. Pokud jde o žalobkyni namítaný nedostatek poučení podle ustanovení § 118a o. s. ř., zdůraznila, že otázka právní povahy uzavřené smlouvy byla jedním z klíčových bodů sporu, vyjadřovaly se k ní obě

strany a obě také navrhovaly ke svým tvrzením důkazy; stěží si lze představit, o čem dalším by v této souvislosti měl soud prvního stupně účastníky poučovat. Poučovací povinnost není prostředkem k tomu, aby soud některému z účastníků poskytoval pomoc či návod, co by měl v řízení ještě učinit, aby byl úspěšný. Soud prvního stupně postupoval zcela předvídatelně, když po provedeném dokazování účastníkům při jednání dne 29. 9. 2020 sdělil svůj předběžný právní názor o tom, že tu jde o zasílatelskou smlouvu. Účastníci byli také řádně poučeni o koncentraci řízení a byla jim dána možnost uvést případné další důkazní návrhy; i proto je nynější důkazní návrh žalobkyně v odvolacím řízení nepřipustný. Žalovaná má rozhodnutí soudu prvního stupně za správné a řádně odůvodněné, přičemž soud prvního stupně se odpovídajícím způsobem vypořádal se všemi důkazy. V dalším žalovaná odkázala na svá dosavadní procesní podání a přednesy a navrhla potvrzení napadeného rozhodnutí jakožto věcně správného.

9. Po zjištění, že odvolání je přípustné (§ 202 o. s. ř. *a contrario*), bylo podáno osobou k tomu oprávněnou (§ 201 o. s. ř.) a včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), přezkoumal odvolací soud ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. napadený rozsudek i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.
10. Pokud jde o skutkový stav věci, lze shrnout, že soud prvního stupně si procesně řádně provedeným dokazováním obstaral dostatečný podklad pro své rozhodnutí, provedené důkazy soud prvního stupně v souladu s ustanovením § 132 o. s. ř. řádně hodnotil a vyvodil z nich odpovídající skutková zjištění, na něž lze pro stručnost odkázat.
11. Odvolací soud v té souvislosti pro úplnost dodává, že dokazování dále nedoplňoval, neboť žalobkyně na svém dodatečném důkazním návrhu (výtiskem z internetových stránek žalované) v odvolacím řízení netrvala.
12. Námitku žalobkyně, že se jí od soudu prvního stupně mělo dostat poučení podle ustanovení § 118a o. s. ř., je třeba hodnotit jako neopodstatněnou. Žalobkyně argumentovala, že toto poučení jí měl soud prvního stupně adresovat v návaznosti na odlišné právní posouzení věci. Tuto situaci výslovně předvídá odst. 2 cit. ust., poučovací povinnost soudu se však v takovém případě váže k tomu, že odlišné právní posouzení se projeví v potřebě doplnění skutkových tvrzení či důkazních návrhů, které účastník s ohledem na svůj právní názor (odlišný od právního posouzení soudu) doposud neuvedl. Soud tedy nemá poučovací povinnost tehdy, pokud se odlišné právní posouzení v potřebě doplnění skutkových tvrzení (důkazních návrhů) nepromítne; právě k tomu došlo i v nyní řešené věci. Nadto je třeba zdůraznit, že tu ve své podstatě nejde o odlišný právní názor soudu oproti právnímu názoru účastníka, nýbrž fakticky o různé varianty právního posouzení předkládané soudu oběma účastníky. Z tohoto pohledu tedy nemohlo být posouzení vztahu mezi účastníky jakožto zasílatelské smlouvy pro žalobkyni překvapivé, neboť ve prospěch právě takového závěru argumentovala od počátku žalovaná. Závěr soudu prvního stupně pak není založen na tom, že by žalobkyně neunesla důkazní břemeno, nýbrž na tom, že z provedených důkazů plyne něco jiného, než žalobkyně tvrdila. Nadto je třeba připomenout, jak správně zmínila žalovaná, že o tomto svém předběžném právním názoru soud prvního stupně účastníky informoval v průběhu ústního jednání dne 29. 9. 2020 a i z tohoto důvodu nelze o nepředvídatelnosti rozhodnutí soudu prvního stupně vůbec hovořit. Žalobkyně i poté měla prostor, aby na toto sdělení soudu reagovala, nic dalšího však v řízení před soudem prvního stupně neuvedla.
13. Pro právní posouzení věci pak bylo třeba zodpovědět s ohledem na argumentaci účastníků jednak otázku povahy samotné uzavřené smlouvy coby smlouvy zasílatelské či přepravní a jednak otázku povahy závazku z této smlouvy plynoucího jakožto závazku fixního a navazující otázku zániku tohoto závazku v důsledku prodloužení.
14. Pokud jde o povahu uzavřené smlouvy, je nutno předeslat, že obecně každé právní jednání podléhá výkladu ve smyslu ustanovení § 555 odst. 1 o. z., které stanoví, že právní jednání se posuzuje podle svého obsahu. Podle ustanovení § 556 odst. 1 o. z. pak platí, že co je vyjádřeno slovy nebo jinak, vyloží se podle úmyslu jednajících, byl-li takový úmysl druhé straně znám, anebo musela-li o

něm vědět. Nelze-li zjistit úmysl jednajícího, přisuzuje se projevu vůle význam, jaký by mu zpravidla přikládala osoba v postavení toho, jemuž je projev vůle určen. Podle odst. 2 cit. ust. se při výkladu projevu vůle přihlídně k praxi zavedené mezi stranami v právním styku, k tomu, co právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam právnímu jednání přikládají. Podle ustanovení § 557 o. z. je v situaci, kdy použitý výraz připouští různý výklad, namíste vyložit jej v pochybnostech k tíži toho, kdo výrazu použil jako první.

15. Lze tedy shrnout, že při výkladu projevu vůle je třeba zkoumat nejprve skutečnou vůli (úmysl) jednající osoby, a to při zohlednění všech v úvahu přicházejících (zjištěných) okolností; právní jednání však lze vykládat jen podle takového úmyslu jednajícího, který byl (nebo musel být) druhé straně znám. Lze proto přihlížet jen k těm okolnostem, které mohl vnímat i adresát právního jednání. Teprve nelze-li skutečnou vůli (úmysl) jednajícího zjistit, postupuje se podle ustanovení § 556 odst. 1 věty druhé o. z. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2018, sp. zn. 29 Cdo 2706/2016, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 4. 2018, sp. zn. 23 Cdo 4861/2017).
16. V poměrech nyní řešené věci se soud prvního stupně správně zabýval výkladem projevu vůle žalované, nutno však souhlasit s námitkou žalobkyně, že soud prvního stupně do určité míry pominul též výklad projevu její vůle.
17. Co do projevu vůle žalované lze se soudem prvního stupně souhlasit v tom směru, že z předložených nabídek lze bez zásadních pochybností dovodit, že jde o nabídku obstarání přepravy (tj. o nabídku na uzavření zásilatelské smlouvy), o čemž svědčí již úvodní věta nabídky hned za oslovením, ale i další obsah nabídky zahrnující informaci o tom, kdo je námořním dopravcem, jakož i odkaz na relevantní právní úpravu obsaženou v ustanovení § 2471 a násl. o. z.).
18. Ničeho podstatného však nelze dovozovat z odkazu na Všeobecné zásilatelské podmínky Svazu spedice a logistiky České republiky, které nebyly k nabídce přiloženy (o tom není mezi účastníky sporu) a nebylo ani zjištěno, že by byly oběma stranám (zejména tedy žalobkyni) skutečně známy (pouhý odkaz v nabídce žalované není v tomto směru postačující). Nelze v té souvislosti přehlédnout, že žalobkyně ve zkoumaném právním vztahu nevystupuje jako podnikatel (profesionál), nýbrž je zájmovým spolkem amatérských sportovců. Není proto namíste aplikace ustanovení § 1751 odst. 3 o. z., které je možno použít výhradně ve vztahu mezi podnikateli. Totéž platí tím spíše pro odkaz na tyto podmínky, který je připojený za podpisem pracovníka žalované v předkládaných e-mailech. Z citovaných podmínek proto vycházet nelze a v tomto směru je nutno rozhodnutí soudu prvního stupně korigovat.
19. Pokud jde o projev vůle žalobkyně, pak z kontextu celé věci se jeví zřetelným, že v zásadě jí šlo nikoli o to, zda bude uzavřena smlouva zásilatelská či přepravní, nýbrž o výsledek spočívající ve včasném dopravení/doručení zásilky do místa určení. Konkrétní projev její vůle v rámci kontraktačního jednání je pak zachycen v objednávce („Order“). Ta je vyhotovena na předpřipraveném formuláři žalované a je faktem, že dle tam uvedeného textu je objednávana „přeprava“ („*transport*“). Nelze však vycházet izolovaně pouze z této jedné dílčí části celého dokumentu, jak to činí žalovaná, neboť podstatný je i jeho zbývající obsah, jakož i další související okolnosti. Nelze proto pominout, že v předkládané objednávce je žalovaná označena jako „zasílatel“ („*Forwarder*“), jakož ani to, že osoba jednající za žalobkyni svým podpisem akceptuje veškeré podmínky uvedené v nabídce („*all conditions mentioned in the offer*“). Je tedy třeba vnímat návaznost této objednávky na výše citovanou nabídku žalované na obstarání přepravy, tj. uzavření zásilatelské smlouvy. Konsensus obou stran je pak daný tím, že žalobkyně svým podpisem objednávky s touto nabídkou souhlasila a nijak nevyjádřila případnou odlišnou vůli (jak již bylo uvedeno, z jejího hlediska bylo v zásadě lhotečné, bude-li uzavřena přepravní či zásilatelská smlouva, podstatný byl pro ni až výsledek).
20. Nutno dále připustit, jak namítá žalobkyně ve svém odvolání, že žalovaná svým pozdějším jednáním jinak v zásadě nepochybný význam popsánoho právního jednání do určité míry zamlžila (zejména v rámci navazující fakturace a korespondence hovořila o přepravě, aniž by bylo

rozlišováno, zda jde o přepravu ze strany žalované „obstaranou“ či „provedenou“). Tato dodatečná komunikace však již není za daných okolností způsobilá změnit právní povahu vztahu mezi účastníky, jak je shora popsána.

21. Závěr soudu prvního stupně o povaze smlouvy uzavřené mezi účastníky jakožto smlouvy zasílatelské je tedy správný, byť nelze vycházet z ustanovení Všeobecných zasílatelských podmínek Svazu spedice a logistiky České republiky, jak bylo popsáno výše. I kdyby však tomu tak nebylo a uzavřenou smlouvu by bylo namíste posoudit jako smlouvu přepravní, nemohla by být žalobkyně ani tak se svým nárokem úspěšná, a to z následujících důvodů.
22. Argumentace žalobkyně totiž dále vycházela z toho, že předmětný závazek byl závazkem fixní povahy podle ustanovení § 1980 o. z. Podle odst. 1 cit. ust. platí, že byla-li ve smlouvě ujednána přesná doba plnění a vyplývá-li ze smlouvy nebo z povahy závazku, že věřitel nemůže mít na opožděném plnění zájem, zaniká závazek počátkem prodlení dlužníka, ledaže věřitel dlužníku bez zbytečného odkladu oznámí, že na splnění smlouvy trvá. Podle odst. 2 cit. ust. nastávají zánikem závazku tytéž účinky, jako by věřitel od smlouvy odstoupil.
23. Z výše popisovaných zjištění, k nimž dospěl již soud prvního stupně, pak především vyplývá, že v samotné písemné nabídce ani objednávce není konkrétní přesný termín doručení uváděn. Na druhé straně je z komunikace účastníků zřejmé, že žalobkyně od počátku uváděla jako důvod sjednání smlouvy předmětné závody konané v místě dodání zásilky v termínu od 1. 5. 2018. Pokud za těchto okolností a při vědomí pravidelného jízdního řádu nabízené námořní přepravy zaslaného žalovanou objednala žalobkyně dne 5. 3. 2018 předmětnou přepravu, mohla skutečně předpokládat včasné doručení zásilky (předpokládané datum nalodění bylo 16. 3. 2018, předpokládané datum doplutí pak 21. 4. 2018). Toto datum vyloďení bylo žalobkyni sděleno žalovanou jako předpokládané datum dodání (srov. e-mail ze dne 2. 3. 2018) a takto je žalobkyně akceptovala (navazující objednávkou ze dne 5. 3. 2018). S ohledem na dále uvedené skutečnosti však má význam i to, že již v počátku byla žalobkyně ze strany žalované obecně informována o obvyklých časech potřebných pro námořní přepravu, a to v rozmezí 35-40 dní na samotnou námořní přepravu (od nalodění) a dalších 5-7 dní pro vyřízení všech nutných navazujících formalit.
24. Dále je pro věc podstatné, že v okamžiku, kdy žalobkyně zjistila zpoždění zásilky a začala je řešit se žalovanou (23. 4. 2018), sdělila jí vyžádané instrukce pro další pokračování přepravy. Již z tohoto jednání tedy jednoznačně plyne, že závazek v okamžiku nedodržení předpokládaného data dodání 21. 4. 2018 (sděleného žalovanou a akceptovaného žalobkyní) nezankl, neboť žalobkyně v souladu s ustanovením § 1980 odst. 1 o. z. *in fine* na splnění smlouvy trvala. V té souvislosti žalobkyně uvedla (srov. e-mail ze dne 24. 4. 2018), že nejpozdějším termínem dodání materiálu do místa určení je 29. 4. 2018, žalovaná však v reakci na tento e-mail výslovně uvedla, že požadovaný termín nemůže garantovat. Na to reagovala žalobkyně e-mailem z 25. 4. 2018, že s ohledem na důležitost účasti reprezentantů na předmětných závodech je pro ni velmi důležité dopravit vybavení na místo určení, „*i když to bude s opožděním*“. Z právě uvedeného plyne především to, že na žalobkyni nově uváděném termínu dodání zásilky se účastníci neshodli (žalovaná výslovně uvedla, že jej není možné garantovat), nejde tedy o termín plnění, který by byl stranami (nově) *ujednán*; již proto uplynutím tohoto termínu nemohly nastat účinky předvídané ustanovením § 1980 odst. 1 o. z. Nadto je třeba poukázat i na to, že právě v reakci na informaci žalované o nemožnosti garantovat požadovaný termín, žalobkyně výslovně uvedla, že dodání zásilky je pro ni důležité dopravit i s případným opožděním, tj. i tím je fixní povaha závazku (i kdyby strany dospěly ke shodě na termínu dodání) zpochybněna, přičemž v případných pochybnostech je namíste výklad k tíži toho účastníka, který dané jednání učinil (§ 557 o. z.). Závazek by s ohledem na právě uvedené mohl zaniknout toliko odstoupením, pokud by k němu žalobkyně přistoupila v souladu s ustanovením § 1977 a násl. o. z., odstoupení však žalobkyně netvrdila a ani jinak takové jednání v řízení najevo nevyšlo. Nadto lze pro úplnost na tomto místě uvést i to, že z tohoto hlediska by patrně nebylo rozhodujícím datum 29. 4. 2018 (stanovené jako dodatečná lhůta ze strany žalobkyně), neboť

původně žalobkyni sdělená obvyklá doby dodání (celkem 40-47 dní od nalodění; srov. výše pod bodem 23) uplynula až 2. 5. 2018.

25. Lze tedy shrnout, že k zániku závazku nedošlo z důvodu jeho fixní povahy, neboť po uplynutí původního předpokládaného termínu dodání žalobkyně na splnění závazku nadále trvala, na novém (pozdějším) termínu dodání se již účastníci neshodli a navíc žalobkyně právě po této neshodě výslovně uvedla, že pro ni má význam i případné opožděné dodání; odstoupení od smlouvy zjištěno nebylo.
26. Nemohla proto nastat situace, jak ji popisuje žalobkyně, že by právní důvod plnění odpadl, a nelze proto ani na straně žalované shledat v podobě přijatého plnění bezdůvodné obohacení získané na úkor žalobkyně. Nenastaly tedy podmínky, pro které by měla žalovaná povinnost přijaté plnění žalobkyni vrátit. V takto přijaté úplatě za smluvně dohodnuté plnění pak nelze z povahy věci spatřovat ani škodu, která by na straně žalobkyně v důsledku případného prodloužení žalované mohla vzniknout; nepřichází tedy v úvahu ani případně jiné právní posouzení uplatněného nároku.
27. Závěr soudu prvního stupně o nedůvodnosti podané žaloby je tedy správný. V návaznosti na to je správné i rozhodnutí soudu o náhradě nákladů řízení, na jehož odůvodnění obsažené pod bodem 27 napadeného rozsudku lze bez dalšího odkázat.
28. Odvolací soud proto podle ustanovení § 219 o. s. ř. napadený rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu jakožto věcně správný potvrdil.
29. Pokud jde o náhradu nákladů odvolacího řízení, rozhodl o ní odvolací soud podle ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř.; právo na náhradu proto přiznal procesně zcela úspěšné žalované. Její náklady jsou tvořeny odměnou zástupkyně (advokátky) ve výši 19.000 Kč, tj. po 9.500 Kč podle ustanovení § 7 AT za každý ze 2 úkonů právní služby (sepis vyjádření k odvolání, účast při jednání odvolacího soudu) a náhradou jejich hotových výdajů v paušální výši 600 Kč (po 300 Kč podle ustanovení § 13 odst. 1, odst. 4 AT ke každému z obou uvedených úkonů právní služby). Souhrn těchto částek je třeba dále navýšit o 21% DPH, neboť advokátka vykonává advokacii jako společník Burdová advokátní kancelář, s. r. o., která je registrována coby plátcem této daně. Celkem tak náklady odvolacího řízení na straně žalované činí 23.716 Kč. Tuto částku je žalobkyně povinna zaplatit žalované ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozhodnutí (§ 160 odst. 1 o. s. ř.) k rukám advokátky (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř. **lze** podat proti tomuto rozsudku dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání zkoumá dovolací soud (§ 239 o. s. ř.).

Praha 10. března 2021

JUDr. Jitka Denemarková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J.H.